

Radni RM
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Giżycku
dr Robert Kaniński

Giżycko, 2022-03-31

URZĄD MIEJSKI
w Giżycku
11-500 Giżycko, al. 1 Maja 14
tel. 87 732 41 11

BIURO RADY MIEJSKIEJ
w Giżycku

Rada Miejska w Giżycku

Wpl.
Dn: 2022 -03- 3 1

Nr spr. ...
Podpis ...

CPUIS.0710.30.22

Przedkładam w załączeniu sprawozdania z realizacji **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** oraz **Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za 2021 r.**

BURMISTRZ
Miasta Giżycka
Wojciech Karol Imaszkiwicz

**Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Miasta Giżycka w 2021 r.**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 r. dla Miasta Giżycka został przyjęty Uchwałą nr XXXVII/8/2021 Rady Miejskiej w Giżycku z dnia 24 lutego 2021 r.

W imieniu Burmistrza zadania programu realizowało i koordynowało Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku przy współpracy z instytucjami, służbami, stowarzyszeniami, osobami prawnymi działającymi w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

Celem programu było ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu, poprawa sytuacji rodzin z problemem alkoholowym, wspieranie lokalnego systemu pomocy dla ofiar przemocy oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych były przede wszystkim dochody budżetu gminy pochodzące z opłat za wydanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W ramach programu określono dwa zadania priorytetowe:

1. Przeciwdziałanie depresji wśród dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji w okresie pandemii.

2. Edukacja w zakresie zagrożeń związanych z patotreściami w Internecie – kontynuacja działań zapoczątkowanych w roku 2020.

Zadanie pierwsze realizowano poprzez udział w ogólnopolskiej kampanii „Depresja – wracamy do równowagi”. W ramach kampanii zakupiono karty pracy dla uczniów, scenariusze zajęć dla nauczycieli, ulotki dla rodziców, plakaty. Materiały zostały przekazane do szkół, które zgłosiły chęć realizacji zajęć profilaktyki depresji – SP1, SP3, SP4, SP7.

Przeprowadzone zostały także działania w ramach programu „Niewidzialne rany” – warsztaty dla uczniów, szkolenia dla nauczycieli, wykład dla rodziców. Program został zrealizowany w SP1 i SP2.

Sfinansowano również szkolenia dla nauczycieli: „Wsparcie terapeutyczne dziecka i nastolatka z zaburzeniami depresyjnymi”, „Uczeń w czasie pandemii”, „Zaburzenia dzieci i młodzieży w czasie izolacji COVID”. Poprzez stronę internetową Centrum Profilaktyki oraz informację do szkół, rozpowszechniono informację o warsztatach online dla rodziców "Oblicza depresji - potrzeby i możliwości". W warsztatach mogły wziąć bezpłatnie wszystkie zainteresowane osoby.

W ramach zadania drugiego kontynuowano działania edukacyjne z wykorzystaniem ulotek „W Giżycku mówimy NIE patotrześci”. Ulotki przekazano do placówek oświatowych celem wykorzystania na lekcjach wychowawczych oraz podczas zebrań z rodzicami. Przeprowadzony został konkurs na plakat, komiks, piosenkę/wiersz o tematyce związanej z problematyką patotrześci dla dzieci i młodzieży. Konkurs skierowany był do uczniów giżyckich szkół. W konkursie wzięli uczniowie z następujących placówek oświatowych:

SP 1, SP 3, SP 4, SP 7, LO II, MOS, Hufiec Pracy, SOSW Giżycko.

Celem programu na rok 2021 było ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu, poprawa sytuacji rodzin z problemem alkoholowym, wspieranie lokalnego systemu pomocy dla ofiar przemocy oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych.

Do realizacji w/w celu przyczyniły się następujące działania:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu.

a) Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej finansowało grupę wsparcia osobom uzależnionym od alkoholu i po leczeniu odwykowym **oraz punkt konsultacyjny dla osób i rodzin uzależnionych od alkoholu oraz dla sprawców i ofiar przemocy.**

Punkt konsultacji psychologicznej prowadzony był raz w tygodniu w wymiarze 2 godzin. Łącznie psycholog udzieliła porad dla 48 osób. Najczęściej poruszonymi problemami były:

- problemy alkoholowe w rodzinie,
- nadużywanie środków psychoaktywnych,
- różne formy i etapy przemocy,
- zaburzenia depresyjne i lękowe
- problemy emocjonalne,
- problemy wychowawcze z dziećmi,
- rozpad rodziny, rozwód, separacja, żałoba w związku z utratą członka rodziny,
- problemy w związku ze szkodliwym używaniem gier komputerowych przez osobę dorosłą

Z konsultacji korzystały zarówno wezwane na posiedzenie osoby nadużywające alkohol, jak również członkowie ich rodzin. Spotkania z psychologiem miały na celu niesienie pomocy psychologicznej zgłaszającym się osobom, wspieranie i motywowanie do zmian w schematach myślenia i zachowania.

Punkt konsultacji prawnej prowadzony był raz w tygodniu w wymiarze 4 godzin. Porady dotyczyły m.in.: konsultacji w sprawach majątkowych, rozwodowych, alimentów, konsultacji w sprawach karnych i w sprawach kierowania wniosków przeciwko osobom nadużywającym alkohol, o znęcanie się, kradzież mienia i groźby karalne kierowane wobec bliskich. Łącznie prawnik wypracował w 2021 r. 200 godzin, przyjmując 115 interesantów. Główna tematyka udzielanych porad to sprawy związane z przemocą w rodzinie i uzależnieniem oraz związane z tym sprawy cywilne i karne.

Punkt diagnostyczno-konsultacyjny dla dzieci i młodzieży prowadzony był przez socjoterapeutkę raz w tygodniu w wymiarze 2 godzin. Konsultacje polegały na udzielaniu

wsparcia dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, zwiększaniu wiedzy i umiejętności rodziców w obszarze rozwiązywania problemów związanych z nadmiernym spożywaniem alkoholu oraz przeprowadzanie rozmów motywujących. Pedagog prowadziła też rozmowy indywidualne z dziećmi ze Świetlicy Socjoterapeutycznej. Tematyka spotkań dotyczyła relacji w rodzinie, konsekwencji zachowań niepożądanych, motywowaniu do nauki, radzenie sobie z agresją, radzenie sobie z chorobą w rodzinie. Łącznie socjoterapeutka zrealizowała w 2021 roku 92 godziny, a z porad i konsultacji skorzystały 72 osoby.

W ramach zwiększenia dostępności terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz ich rodzin **w punkcie konsultacyjnym prowadzone są dyżury terapeuty** w formie konsultacji indywidualnych oraz grupy wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu i grupy wsparcia dla osób współuzależnionych (łącznie 7 godzin tygodniowo). Ogółem w 2021 roku udzielono 330 porad i konsultacji indywidualnych dla osób uzależnionych od alkoholu lub pijących w sposób ryzykowny i szkodliwy. Udzielano także indywidualnych porad osobom z rodzin zagrożonych uzależnieniem oraz współuzależnionych. Znaczną część stanowiły osoby kierowane przez Miejsko – Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Część osób dowiedziała się o możliwości skorzystania z porady terapeuty uzależnień z ogłoszeń lub od znajomych. Podczas spotkań indywidualnych realizowano założone cele, wykorzystując środki multimedialne, pogadanki i mikrowykłady. Udzielano potrzebującym wsparcia i motywowano do utrzymywania abstynencji. Informowano o możliwościach leczenia i udostępniano listę placówek lecznictwa odwykowego.

Mimo sytuacji związanej z występowaniem pandemii Covid-19 i konieczności okresowego modyfikowania sposobu udzielania konsultacji indywidualnych, a także funkcjonowania grup wsparcia podkreślić należy, że nie było większych przerw w dostępności do kontaktu z terapeutą. Z obawy o swoje zdrowie i możliwość zakażenia, część osób zrezygnowała z konsultacji osobistych i kontaktowała się z terapeutą w systemie teleporady.

W celu zwiększenia dostępności do uzyskania pomocy w punkcie konsultacyjnym, prowadzono szeroką kampanię informacyjno-ulotkową oraz plakatową, informacje o godzinach udzielania porad zamieszczane były również w biuletynie „Moje Giżycko”.

b) Działalność Miejsko – Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

W 2021 roku do Komisji wpłynęło 105 wniosków. Wielokrotnie miały miejsce również wznowienia postępowań zawieszonych, których dokonywano na wniosek najczęściej członków rodziny lub osób najbliższych osobom nadużywającym alkoholu.

Na posiedzeniach Komisji Zespół Motywacyjny kieruje w pierwszej kolejności do punktu psychologicznego oraz oferuje nawiązanie współpracy z terapeutą. W przypadku braku współpracy ze strony uczestnika postępowania (nie stawianie się na zaproszenia i nie podjęcie dobrowolnej terapii), Komisja kieruje sprawę do Sądu Rejonowego. Dotyczy to osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozpad pożycia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od zaspokajania potrzeb rodziny oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. W roku 2021 Komisja skierowała 34 wnioski do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

c) Finansowano zajęcia edukacyjno-terapeutyczne dla osób wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych i DDA w NZOZ Poradnia Terapii Uzależnień.

2. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu.

W zakresie przeciwdziałania przemocy prowadzone były działania w ramach **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy**. W posiedzeniach zespołu uczestniczyła Przewodnicząca Miejsko-Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, współpracując jednocześnie z innymi instytucjami w mieście i powiecie, w szczególności z policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Strażą Miejską oraz kuratorami. W grupach roboczych brali udział członkowie MGKRPA. Wielokrotnie przemoc występuje w rodzinach, które zgłaszają wnioski o zobowiązanie do leczenia odwykowego. Rodziny takie kierowane były do punktu konsultacyjnego, o którym mowa była w pkt. 1.

We współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym zorganizowano konkurs profilaktyczny "Nie migaj się od odpowiedzialności - HELP ME".

Kontynuowano działania w ramach ogólnopolskiej akcji profilaktycznej „**Przemoc boli - cyberprzemoc**” poprzez dystrybucję materiałów edukacyjnych do uczniów, nauczycieli, rodziców i ogółu społeczeństwa lokalnego.

Włączono się także w akcję „**19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu wobec dzieci i młodzieży**”, **Otwarte Dni w ramach kampanii „Biała wstążka – stop przemocy wobec kobiet**”. Zorganizowano warsztaty asertywności, budowania pewności siebie i rozwoju metodą **WenDo** dla nastolatków w ramach przeciwdziałania przemocy wobec kobiet. W warsztatach wzięło udział 9 uczennic giżyckich szkół średnich.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Wspieranie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, stanowiło główną część działalności Centrum Profilaktyki Uzależnień z uwagi na fakt, że profilaktyka ma największą skuteczność, jeśli obejmuje najmłodszą część społeczeństwa oraz ich rodziny.

Sfinansowano programy profilaktyczne w szkołach:

- zajęcia edukacyjno-profilaktyczne z terapeutą MONAR (MOS);
- autorski program profilaktyki uzależnień „Złodzieje życia”;
- zajęcia profilaktyczno-edukacyjne z zakresu uzależnień i zdrowia psychicznego (LO1);

- program rekomendowany NOE – 6 realizacji (SP3 i SP7);
- program profilaktyki uzależnień „Droga donikąd” – 2 edycje (LO1, LO2);
- program „Nie zmarnuj swojego życia” (MOS);
- program „Niewidzialne rany” – 2 edycje (SP1, SP2).

Sfinansowano **szkolenia dla nauczycieli (szkolenia odbywały się w formie online):**

- Szkolenie „Zaburzenia dzieci i młodzieży w czasie izolacji COVID” - przeszkolono 29 osób
- Uczeń w trakcie pandemii - przeszkolono 30 os.
- Wsparcie terapeutyczne dziecka i nastolatka z zaburzeniami lękowymi - 1 os.
- Wsparcie terapeutyczne dziecka i nastolatka z zaburzeniami depresyjnymi - 1 os.
- Diagnoza i interwencja w kryzysie samobójczym - 1 os.
- Samouszkodzenia i zachowania autoagresywne dzieci i młodzieży - 1 os.
- Sytuacja ucznia w czasie pandemii - 90 os.
- Szkolenie „Dziecko z FASD w procesie edukacji” - 4 os.
- Procedury reagowania na przemoc wobec dziecka – Niebieskie karty dla przedstawicieli oświaty – rola i zadania szkoły - 10 os.

Zachęcano także nauczycieli do uczestnictwa w szkoleniach „Loguj się z głową – program profilaktyki uzależnienia od Internetu”, „Bezpieczeństwo korzystania z Internetu przez dzieci i młodzież”.

Kontynuowano kampanię **"Postaw na rodzinę"**. Rozpowszechniano pakiet materiałów o roli rodziny, wzmacnianiu wartości rodzinnych i międzypokoleniowych, o tym jak uzyskać pomoc, gdy rodzina takiej pomocy potrzebuje.

Wydany został **kalendarz profilaktyczny**, promujący prace nagrodzone w Plastycznym Konkursie Profilaktycznym ogłoszonym przez Centrum Profilaktyki w IV kwartale 2020 r.

Po raz kolejny przystąpiono do ogólnopolskiej kampanii **„Zachowaj trzeźwy umysł”**. W akcji wzięło udział ok. 500 uczniów z giżyckich szkół podstawowych. W ramach Gminnego Programu sfinansowano szereg materiałów edukacyjnych, które trafiły do odbiorców dorosłych – rodziców. Uczniowie wzięli także udział w konkursach, ogólnopolskie wyróżnienia zdobyło 9 uczniów giżyckich szkół.

Prowadzenie Świetlicy Socjoterapeutycznej i MKIS „Pełna Chata”. W trakcie roku uczestniczyło w zajęciach socjoterapeutycznych średnio 25 dzieci, ze szkół podstawowych. Dzieci i starsza młodzież miała również zapewnione bezpieczne miejsce spędzania wolnego czasu w Młodzieżowym Klubie Integracji Społecznej „Pełna Chata”, do którego codziennie uczęszczało ok. 10 – 30 osób. Organizowane były zajęcia socjoterapeutyczne, muzykoterapia, hortiterapia, taneczne, sportowe, zajęcia plastyczne, gry planszowe, imprezy integracyjne, międzypokoleniowe gry terenowe, konkursy profilaktyczne. W okresie wakacji podopiecznym świetlicy i klubu zorganizowano ciekawe formy wypoczynku. Finansowano dożywianie dzieci ze świetlicy i klubu „Pełna Chata”.

Kontynuowano działalność podwórkową **„Streetworking Giżycko”** poprzez pracę trzech streetworkerów (pedagogów ulicy), animatorów, edukatora, psychologa oraz superwizjera. Obejmowali oni opieką trzy podwórka i realizowali program wychowawczy. Realizowano także program dogoterapii i hortiterapii. Działania były realizowane ramach projektu „Streetworking w Giżycku elementem profilaktyki systemowej”. Projekt realizowany był do kwietnia 2021 r. przez Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji

Spolecznej i Fundację Human Lex Instytut i finansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego woj. Warmińsko-Mazurskiego ze środków Unii Europejskiej. Od lipca 2021 r. kontynuowano działalność streetworkerów ze środków własnych.

Sfinansowano **żeglarski rejs socjoterapeutyczny** dla 6 dzieci ze Świelicy Socjoterapeutycznej organizowany przez Fundację „Szekla”.

W lipcu i sierpniu przeprowadzono kolejną już (po przerwie) edycję **„Bajkowego Lata ze Świelicą”** – cykl imprez mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i całym rodzinom.

Współorganizowano **Festiwal Gier Podwórkowych** (z PZOŚiPO).

Wspierano **organizację imprez sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych** poprzez finansowanie nagród, medali, pucharów itp. Podczas imprez promowano zdrowy tryb życia, wolny od używek: Igrzyska Wojewódzkie dla Osób z Niepełnosprawnością (SOSW), Światowy Dzień Świadomości Autyzmu w SP7, Turniej Karate Shinkyokushin Dzieci i Młodzieży. **Finansowano nagrody w profilaktycznych konkursach szkolnych** (m.in. „Bezpieczne i zdrowe zabawy”, „Hobby czy nałogi” – SP1, „Ruch to zdrowie – SP3, Konkurs na film profilaktyczny (PZOŚiPO), Pokaz Talentów w SP7, e-konkurs Przegląd Talentów w SP1, Miejski Przegląd Kolęd i Pastoralek w SP1, „Bezpieczny wypoczynek na Mazurach”, „Jesteśmy aktywni po pandemii” – Podaruj Dziecku Radość.

Uczestniczono w wojewódzkiej naradzie pełnomocników d.s. rozwiązywania problemów alkoholowych oraz posiedzeniach wojewódzkiego konwentu koordynatorów (w formie online).

W ramach kampanii **„Powstrzymaj pijanego kierowcę”** promowano hasła kampanii podczas lokalnych imprez oraz kolportowano materiały edukacyjne w ramach współpracy z funkcjonariuszami Policji. Zakupiono ulotki **„Jazda bez kaca”** i alkotesty dla kierowców na potrzeby wspólnych działań edukacyjnych z Policją.

Zakupiono materiały edukacyjne **„Profilaktyka smyka”** (we współpracy z KPP Giżycko) do realizacji zajęć profilaktycznych.

Znaczną część działalności stanowiła edukacja publiczna społeczności lokalnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W tym zakresie działania były możliwe dzięki bardzo dobrej współpracy z lokalnymi mediami (prasą, stacjami radiowymi). Na potrzeby roli edukacyjnej i informacyjnej Centrum Profilaktyki prowadziło stronę internetową www.centrumprofilaktyki.pl, na której zamieszczane są bieżące informacje i materiały edukacyjne. W działaniach promocyjnych wykorzystywano także media społecznościowe. Kolportowano także aktualne ulotki z informacjami o dostępnej pomocy w ramach punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodziców oraz sprawców i ofiar przemocy.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Wspomaganie działalności instytucji i innych podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych było możliwe dzięki szeroko rozumianej współpracy. Prowadzenie współpracy z instytucjami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest bardzo ważnym zadaniem dla prowadzenia w regionie spójnej polityki w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi. Współpraca z organami administracji rządowej, a w szczególności z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowym Biurem ds. Narkomanii, sprzyja pozyskiwaniu bieżących informacji oraz uczestnictwu w krajowych konferencjach. Kontynuowana była również współpraca z lokalnymi instytucjami, a zwłaszcza z Policją, MOPS, kuratorami oraz PCPR, co jest istotne zwłaszcza w przypadku procedury o zobowiązanie do leczenia odwykowego. W celu monitorowania przebiegu terapii prowadzono też współpracę z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia i NZOZ Poradnią Terapii Uzależnień. Dobrze układała się również współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz ze środowiskami seniorów, głównie z Polskim Związkiem Emerytów Rencistów i Inwalidów.

W zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży współpracowano m.in. z Miejską Biblioteką Publiczną (biblioterapia w Świetlicy Socjoterapeutycznej, organizacja zajęć podczas ferii i wakacji), Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji (korzystanie z obiektów sportowo-rekreacyjnych, współpraca przy organizacji imprez), Giżyckim Centrum Kultury, Stowarzyszeniem Biegam bo Lubię, Stowarzyszeniem na rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Podaruj dziecku radość” przy ZS nr 1, Nadleśnictwem Giżyckim, Giżyckim Klubem Karate, Fundacją Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich, Mazurskim Związkiem Międzygminnym – Gospodarka Odpadami (zajęcia ekologiczno-przyrodnicze), Fundacją „Baksztag”. W zakresie szeroko pojętej profilaktyki zdrowotnej współpracowano z Wyższą Szkołą Bezpieczeństwa w Poznaniu Wydział Nauk Społecznych w Giżycku.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13' i 15 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W roku 2021 nie stwierdzono podstaw do podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy i nie występowano przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Szczegółowe finansowe sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Giżycka za rok 2021 zostało ujęte w sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta Giżycka.

Opracowała:

Ewa Ostrowska

Dyrektor Centrum Profilaktyki Uzależnień
i Integracji Społecznej w Giżycku

Giżycko, 2022-03-28